

Catalydd Cymru: Ehangu Gorwelion Canllawiau Ymgeisio i Gyfranogwyr Hyfforddiant

---

CYFLWYNIAD

Yn dilyn ymlaen o brosiect cyfredol Catalydd Cymru: Treftadaeth Wydn, mae CGGC wedi derbyn £248,600 gan Gronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol i gyflwyno prosiect ddwy flynedd, sy'n cael ei gynnal rhwng **mis Gorffennaf 2021 a mis Mehefin 2023**.

Prosiect Cymru gyfan yw **Catalydd Cymru: Ehangu Gorwelion** sy'n ceisio helpu mudiadau treftadaeth micro, bach a chanolig neu fudiadau sy'n ymgymryd â phrosiect treftadaeth i ddod yn fwy gwydn a chynaliadwy drwy ehangu eu ffrydiau incwm a chyrraedd cynulleidfaoedd a phobl newydd (staff / gwirfoddolwyr / aelodau bwrdd).

Caiff ei arwain gan CGGC mewn partneriaeth â Cwmpas, a elwid yn Ganolfan Cydweithredol Cymru cyn hyn.

Bydd y prosiect yn darparu **4 diwrnod o gymorth hyfforddiant am ddim** dros gyfnod o hyd at **wyth mis i 25 o fudiadau treftadaeth neu fudiadau sy'n cynnal prosiectau treftadaeth**.

Bydd rhannau eraill o'r prosiect yn cynnwys:

Rhaglen ddysgu a gyflwynir gan Cwmpas/Academi Mentrau Cymdeithasol sy'n cynnwys pynciau fel Arweinyddiaeth Flaengar, Ailfeddwl Ffrydiau Incwm a dangos effaith gymdeithasol;

Hyfforddiant ychwanegol a gyflwynir gan CGGC;

Digwyddiadau a gweithgareddau a fydd yn cael eu cynllunio ar y cyd â'r Tîm Cymorth Lleiafrifoedd & leuenctid Cymru, Pride Cymru ac Anabled Cymru i gynorthwyo mwy o bobl i gymryd rhan mewn treftadaeth.

Bydd y **gweithgareddau ehangu rhwydwaith** arfaethedig yn 'gatalydd' i fudiadau treftadaeth a mudiadau sy'n cynnal prosiect treftadaeth ddechrau gwella amrywiaeth eu mudiadau neu ddatblygu eu gwaith ar wella amrywiaeth;

Grantiau Cymunedol er mwyn i fudiadau treftadaeth neu fudiadau sy'n cynnal prosiect treftadaeth gyflawni'r camau gweithredu a nodwyd yn y gwiriadau iechyd/sesiynau hyfforddiant a'r gweithgareddau ehangu rhwydweithiau;

Fel etifeddiaeth, bydd **pecyn cymorth** yn cael ei ddatblygu sy'n seiliedig ar yr hyn a ddysgir o'r gweithgareddau ehangu rhwydweithiau er mwyn cefnogi'r gwaith y mae mudiadau treftadaeth eraill yn ei wneud i gynyddu amrywiaeth o fewn eu mudiadau.

CYMHWYSEDD

I fod yn gymwys am gymorth hyfforddiant gan Gatalydd Cymru, rhaid i fudiadau:

- Fod â dibenion elusennol. Mae mudiadau cymwys yn cynnwys: Grwpiau cymunedol (a gyfansoddwyd), elusennau cofrestredig, e.e. Ymddiriedolaethau, Mudiadau Corfforedig Elusennol (CIOs), Cwmnïau Buddiannau Cymunedol (CICs) a Chymdeithasau Budd Cymunedol. Noder: Rhaid i CICs fod yn gyfyngedig trwy warant i fod yn gymwys.
- Cael o leiaf tri ymddiriedolwr neu gyfarwyddwr nad ydynt yn perthyn, yn unol ag arferion gorau a gofynion y Comisiwn Elusennau.
- Canolbwyntio ar un neu ragor o'r meysydd Treftadaeth canlynol:

Adeiladau Hanesyddol* a Henebion

Treftadaeth Gymunedol

Diwylliannau ac Atgofion

Tirweddau a Threftadaeth Naturiol

Diwydiannol, Morol a Thrafnidiaeth

Casgliadau (gan gynnwys Amgueddfeydd, Llyfrgelloedd ac Archifdai)

*Noder, nid yw gweithio mewn adeilad rhestredig yn unig yn bodloni'r meini prawf – byddai angen i'r mudiad fod yn gwau treftadaeth yr adeilad i mewn i'w gweithgareddau bob dydd.

- Bod yn fudiad micro, bach neu ganolig / mudiad sy'n cynnal prosiect treftadaeth. Diffinnir y mudiadau hyn fel a ganlyn:

Mudiadau micro – llai na £10,000 o incwm

Mudiadau bach – incwm rhwng £10,000 a £100,000

Mudiadau canolig – incwm rhwng £100,000 ac £1 miliwn

- Cael yr holl fudiad i gytuno i ymrwmo'r amser sydd ei angen i ymgymryd â'r hyfforddiant a'r gwaith cysylltiedig. I helpu i ddangos hyn, mae angen i fanylion cyswllt cynrychiolwyr o'r bwrdd ymddiriedolwyr a'r tîm staff (fel y bo'n briodol) gael eu nodi ar y ffurflen gais.
- Dylai un o'r cynrychiolwyr hyn allu ymrwmo i fynychu cwrs cychwynnol Cyflwyniad i Arweinyddiaeth Flaengar sef rhaglen ddeuddydd a gynhelir ar **6 a 13 Gorffennaf 2022**. Cyflwynir y rhaglen ar-lein drwy Zoom.
- Nid yw Awdurdodau Lleol yn gymwys i ymgeisio ar eu pennau eu hunain, ond gallant wneud cais fel rhan o bartneriaeth â mudiad elusennol (fel y rhestrwyd isod); er enghraifft, lle mae Awdurdod Lleol yn cynorthwyo elusen gofrestrdig neu grŵp gwirfoddol a gyfansoddwyd i ymgymryd â'r gwaith o reoli safle treftadaeth.

GWNEUD CAIS AM GYMORTH HYFFORDDIANT

Os yw'r mudiadau sy'n ymgeisio yn bodloni'r meini prawf hyn, bydd angen iddynt fynd drwy adolygiad "gwirio iechyd" o'r prif agweddau ar reoli mudiad elusennol. **Mae hyn yn cymryd tua dwy awr.** Bydd yr adolygiad hwn yn helpu i hysbysu'r gweithgareddau a fydd yn cael eu gwneud gan y mudiad gyda chymorth hyfforddwyr. Er mwyn helpu mudiadau i ddod yn fwy gwydn, mae Catalydd Cymru yn rhagweld y bydd yn darparu cymorth mewn un neu ragor o'r meysydd canlynol

- Llywodraethu
- Strategaeth a sganio'r gorwel

- Cynllunio Busnes
- Codi arian a Chynhyrchu Incwm (gan gynnwys defnyddio dulliau digidol, e.e. rhoddion ar-lein)
- Marchnata (gan gynnwys defnyddio dulliau digidol)
- Mesur a Rhannu gwerth cymdeithasol ac effaith
- Ymgysylltu ar draws sectorau yn eich ardal leol (dylanwadu)
- Cynyddu ac amrywio cefnogwyr, gwirfoddolwyr a chynulleidfaoedd

Pan fydd y blaenoriaethau hyfforddi wedi'u cytuno, bydd y cais yn cael ei gyflwyno i Grŵp Cyngori'r prosiect am gymeradwyaeth. Unwaith y bydd wedi'i gymeradwyo, bydd Swyddog Catalydd Cymru yn paru'r mudiad llwyddiannus gyda hyfforddwr profiadol.

CYMORTH SYDD AR GAEL

Bydd mudiadau sy'n cymryd rhan yn gallu cael hyd at **4 diwrnod** o hyfforddiant, a allai gynnwys mwy nag un hyfforddwr yn gweithio gyda'r mudiad ar fwy nag un maes y mae angen ei ddatblygu.

Er y gallai'r trefniadau newid yn unol ag unrhyw gyfyngiadau COVID-19 pellach, disgwylir y bydd y cymorth hyfforddiant yn gyfuniad o gyfarfodydd wyneb yn wyneb ac ar-lein, cymorth dros y ffôn ac ar e-bost – beth bynnag sy'n fwyaf priodol i anghenion y mudiad.

Ar ddechrau'r broses hyfforddiant, bydd cynllun gwaith manwl o gymorth yn cael ei gytuno, gan gynnwys set glir o amcanion a llinell amser.

Bydd angen i fudiadau sy'n cymryd rhan allu ymrwymo amser i gwblhau gwaith perthnasol rhwng sesiynau hyfforddiant. Awgrymwn y dylai mudiadau sy'n cymryd rhan fod yn barod i wneud o leiaf yr un faint o waith â'r diwrnodau o hyfforddiant, hynny yw, 4 diwrnod os ydynt yn cael 4 diwrnod o hyfforddiant. Bydd unrhyw amser ychwanegol y bydd ei angen yn amrywio. Yn ein tyb ni, po fwyaf o amser y gall mudiad ei fuddsoddi i'r broses hon, mwya'n y byd y byddant yn elwa.

Bydd hefyd angen i fudiadau sy'n cymryd rhan allu ymrwymo i fynychu cwrs cychwynnol y rhaglen Arweinyddiaeth Flaengar ar

6 a 13 Gorffennaf 2022

Gall blaengar gael ei ddiffinio fel:

“Y gallu i feddwl am bethau newydd ac effeithiol i’w gwneud, ynghyd ag awydd i’w cyflawni nhw” ¹

Trwy ddatblygu ffordd o feddwl flaengar, gallwch chi gyfrannu at lefel uwch o wydnwch mudiadau gwirfoddol, er enghraifft, trwy amrywio ffrydiau incwm a chyrraedd cynulleidfaoedd a phobl newydd (staff, gwirfoddolwyr, aelodau bwrdd).

Bydd yr hyfforddiant dau ddiwrnod hwn hefyd yn cynnig cyfleoedd i rwydweithio â mudiadau eraill ar y rhaglen hyfforddiant.

Dylid cyfeirio at **Atodiad 1** ar gyfer rhagor o wybodaeth am y rhaglen.

Bydd disgwyl i’r holl fudiadau sy’n cymryd rhan lofnodi a chydymffurfio â Memorandwm Cyd-ddealltwriaeth rhyngddyn nhw eu hunain ag CGGC.

SUT I WNEUD CAIS

Argymhellwn eich bod yn ymgeisio’n gynnar oherwydd bydd ceisiadau’n cael eu hasesu wrth iddyn nhw gyrraedd a’u dyrannu ar sail dreigl yn unol â’r meini prawf cymhwysedd ond yn rhwym wrth y canlynol:

Bydd o leiaf 8 lle yn cael eu clustnodi i fudiadau lle nad treftadaeth yw’r diben craidd, ond lle maen nhw’n cynnal prosiect treftadaeth neu’n newydd i faes treftadaeth.

Bydd uchafswm o 5 lle yn cael eu dyrannu i fudiadau sydd wedi cael cymorth hyfforddiant o’r blaen o dan brosiectau blaenorol Catalydd Cymru, ond bydd yn rhaid i hyn fod ar gyfer maes hyfforddiant newydd.

Bydd dwy garfan hyfforddiant o oddeutu 12 o fudiadau.

Mae’r ffenestr ymgeisio ar gyfer yr ail garfan hyfforddi (12 lle) ar agor nawr tan 13 Mehefin 2022.

---

¹ Collins Dictionary

Carfan 2

Cylch ymgeisio'n agor

Dyddiad cau derbyn ceisiadau

Adolygiadau gwirio iechyd

Cyfarfodydd cymeradwyo'r Grŵp Cyngori

Hyfforddiant yn dechrau o fis

Dyddiadau Hyfforddi

Mawrth 2022

13 Mehefin 2022

Ebrill 2022 – Gorffennaf 2022

Mai a Gorffennaf 2022

Mehefin 2022

6 a 13 Gorffennaf 2022

Bydd gan ymgeiswyr llwyddiannus hyd at **8 mis** i gwblhau'r hyfforddiant o'r amser y cânt eu paru â hyfforddwr

YMGEISIWCH NAWR

I wneud cais am gymorth hyfforddiant Catalydd Cymru, ewch i borth aml-gais (MAP) CGGC i gofrestru: map.wcva.cymru.

Os oes angen help arnoch i gofrestru ar MAP, **dilynwch y fideo [hwn](#)**.

Os ydych chi wedi cofrestru gyda MAP o'r blaen, gallwch chi fewngofnodi drwy roi eich enw defnyddiwr a'ch cyfrinair ar y sgrin hafan.

Pan fyddwch chi wedi cofrestru gyda MAP, gallwch chi fewngofnodi drwy roi eich enw defnyddiwr a'ch cyfrinair ar y sgrin hafan.

Pan fyddwch chi wedi mewngofnodi, cliciwch ar y botwm 'Ceisiadau' a dewis 'Hyfforddiant Catalydd Cymru' i wneud cais.

CYSYLLTU Â NI

Bydd y categorïau rhaglen hyfforddi, y gweithgareddau ehangu rhwydwaith a'r grantiau cymunedol yn dechrau yn 2022. I gael yr wybodaeth ddiweddaraf, [tanysgrifiwch i gylchlythyr Catalydd](#).

Os oes gennych chi unrhyw ymholiadau, anfonwch neges e-bost at Siobhan Hayward, Swyddog Catalydd Cymru yn shayward@wcva.cymru

Atodiad 1

Cyflwyniad i arweinyddiaeth flaengar

DYDDIADAU: 6 a 13 Gorffennaf (Bydd angen i fynychwyr gymryd rhan yn y ddau ddiwrnod). Cyflwynir y rhaglen ar-lein drwy Zoom.

DYSGWYR: Ar gyfer pob lefel o brofiad

BETH Y MAE “BLAENGAR” YN EI OLYGU?

Gall blaengar gael ei ddiffinio fel: “Y gallu i feddwl am bethau newydd ac effeithiol i’w gwneud, ynghyd ag awydd i’w cyflawni nhw”²

Trwy ddatblygu ffordd o feddwl flaengar, gallwch chi gyfrannu at lefel uwch o wydnwch mudiadau gwirfoddol, er enghraifft, trwy amrywio ffrydiau incwm a chyrraedd cynulleidfaoedd a phobl newydd (staff, gwirfoddolwyr, aelodau bwrdd).

BETH Y MAE “ARWEINYDDIAETH” YN EI OLYGU?

Nid yw arweinydd da o reidrwydd yn sylfaenydd technoleg newydd, yn Brif Swyddog Gweithredol ar gwmni mawr, neu’n unigolyn â statws gwleidyddol. Mae UNRHYW UN sy’n gallu ysbrydoli pobl eraill, dylanwadu arnynt, a’u hysgogi i gyrraedd nod cyffredin yn arweinydd; mae llawer ohonom ni yn arwain pobl eraill heb ei sylweddoli!

---

² Collins Dictionary

CANLYNIADAU'R RHAGLEN:

- Gan weithio ochr yn ochr ag aelodau eich carfan a rhannu profiadau gyda nhw, byddwch chi'n ennill dealltwriaeth glir o'r hyn y mae'n ei olygu i fod yn arloesol ac yn archwilio ystod o syniadau a phosibiliadau blaengar.
- Gan weithio ochr yn ochr ag aelodau eich carfan a rhannu profiadau gyda nhw, byddwch chi'n adnabod eich arddull arweinyddiaeth eich hun a sut i'w defnyddio i ddatblygu ffordd o feddwl fwy blaengar.

CYNNWYS Y RHAGLEN

DIWRNOD 1

ARCHWILIO MEDDYLFRYD

- Beth a olygwn wrth ddod yn fwy blaengar?
- Y cyd-destun a'r rhesymau pam y mae meddylfryd blaengar yn fanteisiol
- Heriau a chyfleoedd o ran adeiladu diwylliant blaengar
- Tybiaethau a meddylfryd arweinydd blaengar
- Canfod nodau personol o ran arweinyddiaeth

DIWRNOD 2

ARCHWILIO SYNIADAU

- Model blaengar ar gyfer mudiadau sy'n seiliedig ar werth
- Cydbwyso cynhyrchu incwm ac effaith gymdeithasol
- Archwilio offerynnau twf
- Diwylliannau blaengar mudiadau
- Cyd-hyfforddi a chynllunio ar gyfer gweithredu